

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

Градската библиотека

Варна

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНАТА

СЪВЪТЪ

БАВВАЗЪ И ДОБРУДЖА

На 16 августъ въ Цариградъ е пристигнала една делегация отъ Кавказкитѣ области — Батумъ, Карсъ и Ардаханъ, за да обсъди на турското правителство резултатитѣ отъ столетия се, отгласно постановленията на Брѣст-Литовския миренъ договоръ, изясняватъ въ тѣзи области и да изрази прѣдъ султана желанието на населението имъ да бѣждатъ по оного присъединени къмъ Турция. На 19 октомври последва султански манифестъ, съ който, въз основа резултатата отъ изяснения, кавказкитѣ области се присъединяватъ и формално къмъ Турция.

Това е третиятъ случай прѣзъ настоящата война, когато една отъ съюзнитѣ държави присъединява къмъ себе си частъ отъ териториитѣ, добити отъ общитѣ усилия на съюзнитѣ войски. По този поводъ «Танингъ» заявява, че това не е никакъ «анексия», понеже тѣзи области никога не сѫ били отчуждени формално на Русия. Впрочемъ «Танингъ» отъ това си заявяване е ималъ прѣдъ видъ формулата, издигната отъ руската революция, «миръ безъ анексии» и за това е прибѣгвалъ да оградѣ извършеното въ Цариградъ отъ възможнитѣ критики.

Какъ ще се отнесе бѣдащата конференция на мира къмъ този и подобни случаи, е бързо да се прѣдсметва. Обаче, отъ издигането принципа за свободата на самоопредѣлене на народитѣ, въпроса за анексията може да има само релативно значение, понеже се явява само като юридическа маразъ на процеса, въ който се извършва самоопредѣленето. И «Танингъ», не е ималъ, защо да отказва единъ ясенъ въпросъ. Не въ това, обаче, вашитѣ съюзници отъ изтокъ могатъ да бѣждатъ утѣхата, а въ онези прѣчки, които тѣ създадоха и създаватъ за самоопредѣленето на българския народъ, който жадно да прѣживѣе чувствата, които днесъ обхващатъ Цариградъ и цялата турска империя.

И ний дължимъ да имъ припомнимъ това, какъвъ дѣлъ има България въ това тѣсно тържество не само отъ намишването ѝ въ войната на страната на централитѣ, но и онези толерантностъ, които българскитѣ делегати проявиха въ Брѣст-

литовскъ, където отъ сложнъ начало на днешното тѣсно тържество. Българскитѣ делегати въ този градъ не само не направили никакви възражения за отчуждането на кавказкитѣ области на Турция, но и указаха пълна поддрѣпка на онези съюзници въ този имъ срѣмежъ, гадѣвайки се, че въ Букурещъ ще имъ се отплати на онези начинъ. Но въ това отношение българскитѣ делегати и българския народъ излъзоха напълно измамени. Въ днешното протанане на прѣговоритѣ въ Букурещъ ний голѣмъ дѣлъ имаме нашитѣ съюзници отъ изтокъ. Тѣ вложиха всичкото искусство на своята дипломатия, за да наложатъ единъ миръ не въ духа на съюзната толерантностъ, взаимна поддрѣпка и справедливо измѣждане на участвуващитѣ въ походитѣ срѣщу Ромъния, а въ името на своя онеограниченъ държавенъ егоизъмъ. Този държавенъ егоизъмъ, макаръ и да откъснѣ времето си въ днешната война, можа да намѣри много прѣтѣхъ и да даде отпечатѣкъ на самия Букурещки миренъ договоръ; нему се дължатъ и неоснователнитѣ претенции надъ българската земя; нему се дължи и отлагането днештъ, въ който ще се издигне мъглата, която сега покрива добруджанското небе. Дали той може да бѣде за винаги полезенъ на нашитѣ съюзи и дали тѣ нѣма, най-послъ, да разбератъ неоправдаността на тѣсно поведението спротивъ България?

Отъ формалното присъединение на кавказкитѣ области къмъ Турция и оформянето държавнитѣ органи на Фенянджия, прѣдъ българскитѣ области и Полша, издѣлва брѣст-литовски миръ намира сякото пълно приложение. Какво значение ще укаже това върху днешното въпроса за мира и войната, даимъ то ще бѣде подложено на разглеждане въ конференцията за мира или не и какъ, най-послъ, ще се отрази на уреждането въпроситѣ, отворитѣ отъ Букурещкия миръ — това сѫ въпроси, които очакватъ своето разрѣшение. За войни случаи по тѣзи пунктове становището на България и добруджанското население е ясно. И да бѣждатъ подложени на разглеждане, тѣ не могатъ да бѣждатъ спорени, както не е споренъ до сега принципитѣ на народното самоопредѣлене, на който ваставатъ тѣ.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Бюлетенъ отъ Штаба на дѣйств. армия за 21 августъ 1918 год.

Македонски фронтъ. Въ Милгленско и южно отъ Хума разпрѣснахме отъ огънь неприятелски шурмови отдѣления, които се опитаха да приближатъ нашитѣ постове. Отъ дѣвѣтъ страни на Вардара огневата дѣйностъ отъ наша страна и неприятелска продължава отъ значителна сила. Въ прѣдпоимчивоната равнина северно отъ Тихинското езеро, нашата артилерия разпрѣсна неприятелски разузнавателни отдѣления.

Съюзнически свѣдѣния.

Берлинъ. Група армия на Баварски прѣстопопастѣйникъ. При Нювъ — Берлинъ, Мервилъ и южно отъ Ли оставени отъ насъ въ прѣдозиционния теренъ на новитѣ ни линии пѣхотни отдѣления отблъзната многократно английски нападения и часливни атаки. Картечницѣ и артилерия припаника на противника чувствителни загуби. Отъ дѣвѣтъ страни на Скарпъ и северно отъ Анкръ — пѣхотни охвтки.

Армейска група на генералъ «онъ» Бюнкъ. Северозападно отъ Роа една дивизия, състоища се отъ гвардия и други запасни полкове, която отъ дѣвѣтъ нападѣмъ се намира въ бой, отблъзната отново нови силни атаки на неприятеля. Между Арръ и Оаза артилерийски бой все-послъ обидѣ голѣми размѣри. Отъ дѣвѣтъ страни на Крапемениалъ, северно и южно отъ Ласина и по височинитѣ югозападно отъ Позноалъ неприятелски прѣдприе отново силни атаки, които пропаднаха подъ нашата огънь и подъ контра атакитѣ ни. По бойното поле между Анкръ и Арръ, спо-

8 августъ насамъ бидоха унищожени повече отъ 500 неприятелски бронирани автомобили Между Оаза и Киа, западна отъ вчера очаквания французини опитъ за пробиване еронта ни. Следъ силна артилерийска подготовка, равно оутрунѣва Блзм и Черни французини започнаха да атакуютъ въ дълбоко разчленение и по единъ фронтъ отъ 25 километра, поддрѣпени съ многобройно число бронирани автомобили, пѣхотинитѣ ни. На нѣкои мѣста тѣ навлозоха въ нашитѣ прѣдци линии. Къмъ обѣдъ първия неприятелски напоръ биде сломенъ въ нѣкитѣ пѣхотни позиции по линията Карделонъ — южно отъ Бланланпуръ — Везаленъ — Помперъ. Силвата контра атака на германскитѣ отрядови полкове възврати наотжнѣващия противникъ отъ гребена Кулинья назадъ къмъ Бюоски. До клонъ прѣзъ вечерта французитѣ продължиха ожесточениитѣ си атаки; насочвайтѣ тѣ пропаднаха подъ нашата артилерийски огънь и подъ нашитѣ контра атаки. Неприятелски опитъ за пробиване на фронта ни, върхуки упо-трѣблението на голѣми сили, пропадна още на първия денъ отъ голѣми за противника загуби. Бойнитѣ авиатори взеха живо участие при отбиването на неприятеля. Въ нощитѣ лѣтени тѣ нападнаха съгнени по нападателнитѣ области противникъ въ село, по железопѣжнитѣ линии и посетата съ бомби и картечницѣ.

Цариградъ. Палатинионъ фронтъ. Западно отъ шестото Ерусалимъ — Насуаусъ се разви прѣзъ нощта между неприятелскитѣ разузнавателни отдѣления и нашитѣ постове къса схватка, въ която взеха участие артилерийскитѣ. Противника биде прогоненъ отъ насъ. Прѣзъ деня слабъ артилерийски огънь и ожесточа авиаторска дѣйностъ. Въ северозападна посока движението

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 16 лв.

За иностранство » 32 лв.

За обявления се плаща по 30 ст. на вѣ. см.

Адресъ:

в. Добруджа, Бабаджа

Имения:

пощѣлникъ, срѣда и петѣкъ.

Единъ брой 10 ст.

РАЗМѢНИИ ТЕЛЕГРАМИ

По случай празника на възвѣдѣнето кметъ въ с. Башъ-кой е поздравилъ Н. Величество Царѣтъ, въ отговоръ на което получилъ следната телеграма.

Стойчо Петровъ — прѣседателъ, с. Башъкой

Негово величество царя благодари Васъ и отсѣлнитѣ Ви за отнесениитѣ му поздравления, по случай празника на възвѣдѣнето му на прѣстола.

Секретаръ: Груевъ

Ето и телеграмата на кметъ въ село Башъкой:

До Негово Величество Царя на България
София.

Днесъ 14 Августъ, по случай празника възвѣдѣнето на прѣстола, при стечението на всички селени отъ селото Башъ-кой, въ черквата «Св. Богородица» се отслужи водосвятъ и молебѣнъ, като се отпразниха тогилъ молитви къмъ Всевъшния Богъ да дарува добро здраве и дълъгъ животъ на Ваше Величество — нашия обиченъ и сѣлѣтъ Царъ-Освободителъ.

Щастливъ се считамъ като кметъ на с. Башъ-кой (Тулчако) да поднеса прѣдъ отжнѣнитѣ на Ваше Величество моитѣ и на всички селени отъ общината възрноподанически чувства и дълбока и искрена благодарностъ за даруваната ни сладка свобода, тѣй сѣкщо придобита съ крѣвта на нашитѣ брати — български герои.

Горди въ славянството, че сме синове на тази земя, чѣто имѣе свързано отъ токозъ славни дѣла, ние, добруджанскитѣ българи, отомъ съ твърдата вѣра въ тържеството на крайната ни победа, като будна отръжана на милото ни отечество, готови да пожертвуваме и живота си за националното дѣло — обединението и величieto на Цѣлокупна България подъ мощния скиптеръ на Ваше Величество.

Да живѣе славния Царъ на България! Да живѣе българския Прѣстопопастѣйникъ и цѣлата дивастия! Да живѣе цѣлокупна и обединена България!

Кметъ на с. Башъ-кой: Стойчо Петровъ

Членове: { Калчо К. Калевъ
Стефанъ Ивановъ

П О Л Ш А

«Fremdenblatt» пише по полския въпросъ по-унищожено: Ние се стрѣснѣмъ къмъ едно разрѣшение, което да отговори на желанията на полски народъ и да взема подъ нужното внимание оправдаватѣ интереси на Австро-Унгария и Германия. Ако тѣй нарѣченото австро-полоко рѣшение отговори на тѣзи условия, то това рѣшение ще отстоява принципа за образуването на нова Полша. Ако ли пакъ би имало друга комбинация, която да отговори на горнитѣ принципи, то ще бѣде оскъществена тя. Въ това отнѣшение се е постигнало пълно съгласие въ съобщенията въ германската главна квартира.

Отъ горното се вижда, че окончателно рѣшение въ полза на единъ или други германскитѣ вѣстници, че австро-полокото рѣшение било изоставено, е следователно несварно. Тѣмъ съобщения прѣдставяватъ едноотрачнитѣ възгледи. Размисляването на много новостоемъ въ германския печатъ гледѣше с, че за кракъ на Полша се прѣд-вижда ерихерпогъ. Карлъ Стеанъ. Нова Полша, разбира се, щѣла да застане на страната на централнитѣ дѣлави. Прѣд-риждало се митнишка и военна конвенция, срѣну която на Полша щѣло да бѣде признато правото за свободно паравозство по Висла и за задружното ползване отъ пристанището Данцигъ, като полоко свободно пристанище. Сѣкщо така и пограничитѣ въпроси щѣла да бѣждатъ уредени въ смисълъ на полскитѣ желаниа, пакъ въ това отношение, че щѣла да бѣде създадена прѣка граница между Русия и Полша. Чрѣзъ прокламация на краля, окупиционното управление щѣло да бѣде отнѣшено, обаче въ Варшава щѣлъ да остане да оскъществува

Полскитѣ избраници щѣли да бѣждатъ обучавани отъ германски офицери.

По поводъ това трѣбна още веднѣжъ, въз основа на достовѣрни свѣдѣния, да се изтъгне, че тѣмъ съобщения сѫ съвършено лишени отъ автентичностъ и че повторенъ не се създаде още никакъвъ изрешенъ фактъ.

РОМЪНИИ

— една умирающа олигархия?

Подъ горния надсловъ в. «Berliner Tageblatt» пише:

Управляващитѣ кръгове въ Ромъния се стрѣснѣмъ да прѣдоставятъ отечеството си прѣдъ цивилизования свѣтъ, като Бельгия на долина Дунавъ. Малцина, обаче, въ западна Европа познаваха положението въ тази страна и открито го съобщаваха. Като въ лагеръ на централнитѣ сили, тѣмъ и въ този на съглашенето, по извѣстни политически причини се считае за неополитично да държатъ чувствителността на управляващитѣ ромъни къмъ критиката. Днесъ, обаче, може да се каже това, което е.

Ромъния въ д-ржавно отнѣшение въ действителностъ е една олигархия на едри землевладеци. 4000 човѣка подти-кватъ и изомукватъ шестъ милионни народъ, чрѣзъ вай-демократични форми на управление: парламентаризмъ и министрската отговорностъ съ всичкитѣ имъ прѣдобрѣти въ ново време. Отъ модерно гледище ромънската конституция едва ли допуска да се дѣлае нѣщо по-ече, но именно сѣ неа може да се управлява по настроене. Конституцията на страната е парче книга, по политическитѣ отношения изразяватъ действителното ѝ положение.

Може би, на човѣка отъ наше време ще се види аватаристично, като се каже, че 4 хиляди човѣка управляватъ единъ шестъ милионенъ народъ, но това е така. Олигархията се стрѣснѣмъ да подтиска селенитѣ и да отограни чужденитѣ, макаръ и родени въ Ромъния, отъ стопанския животъ, за да може да използва богатствата на страната сама. Тя създава законъ, за да прѣчи на рождѣнитѣ да конкуриратъ. Този отатѣкъ отъ орднатитѣ вънове съ необикновена орѣчностъ успѣхъ да прѣмине въ новитѣ времена и да създаде даже економика, че Ромъния е една напълно модерно управлявана страна. Войната, обаче, и разгроми. Маргилманъ създаде законъ за еверитѣ, а вѣзвѣмѣтравъ да създаде такъвъ и за въ полза на селенитѣ. При все това не трѣбна да се лѣжмъ въ едно по отношение на Ромъния. При една царско абсолютна Русия задъ гърбѣтъ ѝ, ромънската едро-землевладеческа олигархия можеше да се крѣпи. Но следъ разгромяването на стара Русия, оскъществяването на ромънската олигархия е невъзможно. Прѣорганизирането на Ромъния въ една модерна държава не е малка задача, но за това пакъ е наложително.

Кримската държава.

Кримското правителство, на чело на което стои графъ Татимевъ, бившъ директоръ на московската банка «Юнкитъ», е приготвило единъ манифестъ къмъ народа. Този манифестъ ще се обнародва, следъ като се върне графъ Татимевъ отъ Берлинъ, дѣто се намира сега за чело на едно особено посланичество, за да вѣдѣ въ прѣговори съ германското правителство. Манифеститѣ съдържа, както се учи «Vossische Zeitung», следнитѣ главни точки: Обявява се пълното възстановяване на частната отговорностъ, повръщане се на нѣмскитѣ колонисти бѣшнатѣ имъ имоти. Тѣмъ ще се дадатъ още земѣ отъ 6% лихва, за да си възстановятъ стопанствата. По общо съгласие между руси, татари и нѣмци за социаленъ сѣмъ е прѣметъ рускиятъ.

Застѣятъ на Фра.пуанката официална

«Morgenzeitung» съобщава: Французкия печатъ не може вече да окрива прѣдъ публиката, че оскъществява е опрѣна. Едно сенциално общообщие признава сега че германцитѣ доброволно сѫ избрали и отлѣчно приготвили сегашнитѣ позиции. Огромнитѣ ервенски загуби въздѣствие на германския картечѣнъ огънь при Ласина и Шолъ се показватъ вече на яве. Въ последнитѣ отатии по военното положение въ в. «Echo de Paris» се описва много ясно оскъжението положение на французката армия, което се прѣдставява за отчаянъ поразително оскъжението позиция на противника. Французскитѣ печатъ варира крѣпва ораженитѣ, които сѣе продължаватъ. Официалното признаване на неополуката намира своя маразъ за повѣститѣ читателѣ въ тишинното подновяване на дисциплярнитѣ и други възказанъ про-ивъ висши офицери «Echo de Paris» сѫ била за уловението въ рѣшене

